

vénye és nem képes a nagy újjászületést, a természettől való eltávolodás következtetését megérteni. Azt hiszik, hogy csökönységükkel megállítatják az idők kerekének forgását.

Csak tapsolni lehet ezekhez a kitünő szavakhoz és szent lesz a béke a művészet berkeiben... Hóman Bálint kultuszminiszter pedig, aki nagyszerű kezdeményezésével és gyors cselekedettel a konzervatív kösziklából Mózesként ezt a tiszta és friss forrást fakasztotta, az első siker tudatával vezetheti művészetünket az ígéret földjére.

(Szeged.)

Zolnai Béla.

GRAMMATICI CERTANT.

Az Akadémia végre kiadta régóta várt nyelvtanát, amely hivatva lenne kalauzul szolgálni a purizmus és anarchia középutjain. Sajnos, nem így fordult a dolog. A tudós társaságnak egyik legkitünőbb tagja, a nyelvészek nesztora maga adott ki egy brosurát, amely valósággal humorba fullasztja az Akadémia publikációját.*)

A nyelvtant persze szétkapkodták — nemcsak specialisták, hanem a nagyközönség is, mert legiobb reklám, ha valamit agyonütnek... A broszúra szerzője ugyanis több mint száz példán mutatja ki, hogy az Akadémia nyelvtana nyelvtörténeti, hangtani és mondattani kérdésekben igen nagy, sőt monumentális tudatlanságot árul el... A nyelvtannak az lett volna a föladata, hogy megtalálja a harmoniát a nyelvfejlődés és hagyományos nyelvtan között. Tradíció azonban nem egyértelmű a maradisággal és a sztagnálással... Az Akadémia nyelvtana azonban tele van az élő nyelvhasználat meg-nem-értésével és a régi szabályok helytelen alkalmazásával, nem is szólva arról, hogy stilusbeli finomságokat nem éreztek meg a nyelvtan szerzői. Szabályokat állítanak föl, amik ma már komikusak, mert az élet régóta nem ismeri őket.

A hozzáértők csakhamar fölismerték, hogy az Akadémia nyelvtana föl-tünő módon egyezik egy akadémikusnak stilisztikai könyvével.**) Innen fúj hát a szél, amelyért most az egész Akadémiára hárul a felelősség. És még hozzá az értelmi szerző maga is író, még pedig az erőtlenség, feminin és avatag-stilusúak közül való, aki a maga eredetietlen lapos ízlését akarja most az Akadémia cégére alatt ráerőszakolni a kifejezőbb eszközökhöz szokott irodalomra. Az Akadémia pedig elfogadja és közpiacra bocsátja édeskés tagjának gyermekjátékait.

A publikáció botrányt okozott és az Akadémián mosolyognak azóta frói és tudományos körökben. Persze, ha a szerző szignálja a művet, semmi baj nem lesz a dologból. Az Akadémia kiadta egy tagjának rossz könyvét és elvégre egy frónak nem kötelessége jó grammatikusnak is lenni. De így...

Az Akadémián egyébként hozzá láttak már a nyelvtan reparálásához. Az új kiadás, újonnan talpalva és foltozva már készül is.

(Paris.)

Abel Lozain.

*) Ferd. Brunot, *Observations sur la Grammaire de l'Académie française*. Paris, Droz 1932.

**) Abel Hermant, *Xavier, ou les Entretiens sur la Grammaire française*.